

Vocabulari petrolífer

En el mercat del petroli s'utilitzen termes que a la llarga ens resulten familiars, per més que sovint en desconequem el significat. Heus-ne ací una mostra:

Barril Unitat de mesura del petroli en brut. Un barril equival a 159 litres. Com que la densitat és molt elevada, hi ha 7,3 barrils en una tona de petroli.

Petroli Brent Mescla de petrolis de qualitat diferent de la Mar del Nord. Dóna nom al mercat de Londres, entre els grans venedors.

Mercat spot, també dit mercat lliure. Vendes que es fan al marge dels contractes a terme mitjà entre productors i les companyies.

Mercat de Rotterdam Important centre de transaccions de petroli refinat, destinat en bona part al mercat europeu.

Arab Light Petroli del Golf Pèrsic que va servir de preu de referència de l'OPEP.

Petroli brut Petroli que no ha estat refinat. Segons la procedència i la qualitat pot rebre un nom o un altre. Per exemple: Arab Light, Brent, Saharan Blend (Algèria), Bonny Light (Nigèria).

Refinació Transformació del petroli brut en productes que poden ser utilitzats per la indústria: combustibles, dissolvents, lubricants.

Explotació off shore La que es fa en mar, sobre plataformes. Un exemple: la plataforma davant les costes de Tarragona.

Petrois no convencionals Els que no procedeixen de pous: biomassa, sorres asfàltiques, olis pesants i carbó bituminós.

febrer del 1991. L'Iraq va pagar l'aventura del seu dictador amb l'ostracisme internacional i unes sancions desmesurades.

Els dos xocs i la crisi del 1990 s'originen a la mateixa àrea: al

Golf Pèrsic, vital per a la seguretat en hidrocarburs d'Occident. Es calcula que més de la meitat de les reserves mundials es concentren a cinc països: l'Iran, l'Iraq, l'Aràbia Saudita, els Emirats

Àrabs Units i Kuwait. Per aquest motiu l'estabilitat de la regió és fonamental per als interessos dels consumidors. Sobretot per a Europa i el Japó, que disposen de menys recursos energètics que no pas els Estats Units.

Després de la segona guerra del Golf, de nou la calma. L'excés d'oferta, deguda a la sobreproducció d'uns països endeutats i a l'arribada d'un seguit de petits venedors (Angola, el Congo, Egipte), va fer baixar els preus en picat, fins als 10 dòlars. La tendència no interessava els productors, que havien de revisar els seus plans de desenvolupament i que vivien immersos en greus crisis socials (Mèxic, Veneçuela, Indonèsia, Nigèria) o que havien de pagar la factura de la guerra amb l'Iraq (l'Aràbia Saudita, Kuwait). Tampoc no convenia als Estats Units, que defensa uns preus elevats que fomentin les exploracions, amb la finalitat d'augmentar unes reserves que es poden exhaurir el 2050. A. C.

Un càrtel dominat per l'Aràbia Saudita

L'OPEP, creada fa 40 anys per coordinar les polítiques petrolieres dels principals països productors, ha aconseguit marcar el ritme del mercat mundial de l'or negre.

L'Organització de Països Exportadors de Petroli (OPEP) es va crear a la conferència de Bagdad del 1960 amb la finalitat de coordinar les polítiques petrolieres de cinc estats: l'Iran, l'Iraq, Kuwait, l'Aràbia Saudita i Veneçuela. Després s'hi van unir Qatar (1961), Indonèsia (1962), Líbia (1962), els Emirats Àrabs Units (1967), Algèria (1969), Nigèria (1971), l'Equador (1973) i Gabon (1975). Ara, l'Equador se'n va donar de baixa el 1992, i Gabon, el 1994. L'èxit indiscutible de l'OPEP ha estat d'haver pogut actuar com un càrtel, capaç d'in-

cidir en el preu del petroli en el mercat mundial retallant-ne o acreixent-ne la producció. En les reunions semestrals adjudica a cada país membre una quota, que acostuma a ser respectada.

Entre els fracassos, es destaca el de no haver aconseguit l'ingrés de nous membres des del 1975. Així l'OPEP és dominada pels països àrabs (7 d'11), amb un pes decisiu de la monarquia saudita, amb la qual s'ha de comptar en tota decisió. L'Aràbia Saudita exporta un terç del petroli que ven l'OPEP.

Dels quatre membres no àrabs, solament l'Iran i Veneçuela són

escoltats. Nigèria i Indonèsia hi actuen de comparses. En el cas de l'Iran, perquè és un gran productor (més de tres milions de barrils diaris) i el règim pot influir en una regió convulsa, que ha sofert dues guerres en deu anys. Veneçuela és una altre gran productor (quasi tres milions de barrils), situat a les portes dels Estats Units.

La política de quotes, beneficiosa per als productors segons els analistes, és seguida per Mèxic, Oman i la Federació de Rússia; de tots, Mèxic és el més acostat a una organització que té la seu a Viena. A. C.